A DTCS további alátámasztó anyagai

dr. Rigó Mihály
aranydiplomás erdőmérnök és okl. építőmérnök
a Budapesti Műszaki Egyetem műszaki doktora
dr.rigo.mihaly@t-online.hu

„Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, már veszítettél."
dr. Regdon Ibolya, a szegedi Radnóti Gimnázium tanára

- - - - - - - - - - - - - - - -
Az eddig írt dolgozataim a szegedi Közéleti Kávéház honlapján olvashatók. Kattintson ide:
https://civilcafe.hu/RM.html
Erre kattintással előjön egy tartalomjegyzék, melyen kiválasztható az elolvasni kívánt dolgozatom.
- -

Tartalomjegyzék

12. A vízügyi trendváltás, a vízügyi paradigma-váltás 2. old.
13. Amikor még nem volt semmi baj a talajvízzel 4.
14. A folyók kiszáradhatnak! 5.
15. A Dunából a Tiszába, a Tiszából a Körösökbe! 6.
16. Valóban gigantikus költségű beruházás lenne? 6.
17. Voltak, akik északról akarták a Homokhátságot vízzel ellátni 10.
18. A Tisza medermélyülése 11.
19. A Duna-Tisza közi Homokhátság fejlesztési koncepciója 13.
20. Erre a víztömegre gondolok, amikor mondom: hogy a Dunában van még víz 20.

2025. XI. 16-i dátummal írtam meg a „**A Duna-Tisza-csatorna építése a vízpótlásra**" című dolgozatomat, melynek egytelen javaslata, ötlete, gondolata a 6. oldalán található:

„Készüljön egy egycélú, csak vízpótló szerepű DTCS, mely egytelen funkcióként a Dunából visz vizet a Tiszába."

Ezen dolgozatom további része ezt a kijelentést igyekszik alátámasztani.

Időközben újabb információkhoz jutottam, ezért folytatom az alátámasztó részt az újabbakkal.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

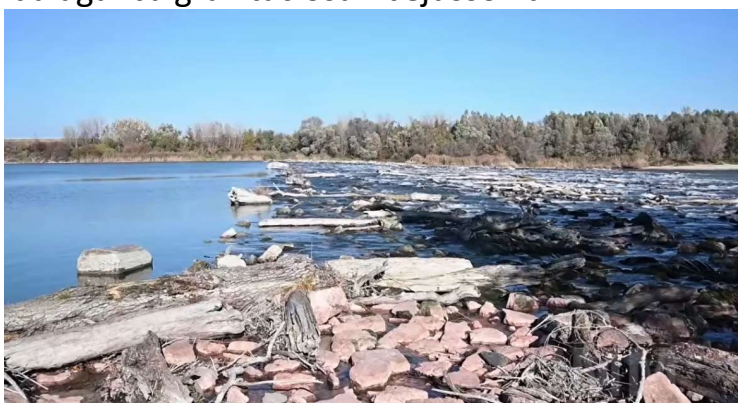
12.

A vízügyi trendváltás, a vízügyi paradigma-váltás

Nagy István agrárminiszter úr nyilatkozata, melynek címe: „A fenékküszöb jelentheti a megoldást a Duna-Tisza közének vízellátására”, melyet 2025. XI. 16-án adott.

0:20 a Dunakilitinél épült fenékküszöb több, mint 3 m-rel, akár 3,5-4 m magasságban, emelte meg a Duna vízszintjét. Így ki tud folyni oldalirányban … és él a táj.

2:00 A fenékküszöb egy terméskőből épült létesítmény, mely lehetővé teszi, hogy az oldalágakba gravitációsan bejusson a víz.

4:10 A Duna-Tisza-közén kialakult vízhiányra a szakemberek szerint szintén a fenékküszöb jelentheti a megoldást.

4:20 A beérkező víz ún. éles víz, üledékmentes, és medret mélyítő hatású. A víz marja a meder alját, és egyre inkább megy le. Eleve mélyre marja magát a víz.

4:50 A Dunába 40%-kal, **a Tiszába pedig 60%-kal kevesebb víz jött**.

5:20 Nem kifelé nyomja a folyó a vizet a környező tájba, hanem mint egy vákuum-szivattyú leszívja a folyó a környező területekről a talajvizet a folyóba! A hirtelen, gyors kiszáradásnak ez az oka.

Ez a 60% nagyon lényeges és elrettentő adat!

5:50 Muszáj fenékküszöbbel megemelni a Tisza vizét Csongrádnál. Így ezzel kifelé nyomódik a víz a Tiszából, így pedig felemeljük a talajvíz szintet azonnal.
6:10 Nem csak a Tiszánál van ilyen probléma, hanem a Körösökön, a Maroson is.
6:20 Romániában jól megfogják ezeket a vizeket, ott túlhasználat van. Nem érkezik a Marosból sem annyi víz, amennyi kellene.
6:30 A Maros torkolatába is be kell építeni egy fenékküszöböt.
7:00 Meg kell találni a pontos helyét a tiszai fenékküszöbnek. Csongrádnál a plázs, (a Körös-torki gyönyörű szabadstrand miatt-RM) , valószínűen kettő fenékküszöb épül majd.
7:50 A Dunán is hasonló megoldás kell. Különben kérdésessé válik a meglévő és az épülő paksi atomerőmű vízellátása. Sokszor azért kell mérsékelni a paksi atomerőmű kapacitását, teljesítményét, mert nem kap elegendő hűtővizet. Ez már ma is gond. Olyan alacsony a vízszint, hogy csak a fele, harmada tud befolyni annak, ami kellene.
8:30 Ezért kellene Gemenc térségében egy fenékküszöb. Ez jót tesz a gemenci erdőnek is, mert az is szárad!

A fenékküszöb ugyanolyan keresztgát, mint a vízlépcső. Annak enyhébb fokozata.
Ez hirtelen feltámadt rengeteg fenéklépcső igény teljesen új azután, hogy a zavaros Illés Zoltán egykori környezetvédelmi államtitkár mindennemű keresztgátat kitiltott a folyókból. Kitiltotta az Akadémián is azt a keresztgátat, mait most az Agrárminiszter mindenhová példaként állít. Ez nagyon komoly előrelépés!

A budapesti belvárosi zöldeket, mint rendkívül agresszív, rendkívül kártékony kisebbséget, pedig kontárként kell kezelni, mert valóban azok is! Kontárok ők a szó igazi jelentésében!

Pedig micsoda erők dolgoztak a keresztgát ellen!
„**A Duna Charta Vizet a Dunába – ne gátakat! című konferenciáján** Illés Zoltán hangsúlyozta: az Orbán-kormány egyértelművé tette, hogy sem a Dunán, sem a Tiszán nem hajlandó semmilyen keresztgátat építeni.” 2012. nov.
https://szevi.hu/wp-content/uploads/2018/10/szevi2012_22.pdf

Ezek a hatalmas ártó erők ma is köztünk vannak. Még egyszer nem szabad engedni őket, hogy kártékonykodjanak! Elég nagy baj volt az, hogy a kártételüket

nem forintosították, így ma is a következmény-nélküliség tudatában, mint a sérthetetlenek, támadhatnak.

A keresztgát átmenet a semmi és a vízlépcső között. Nagy lépés előre!

Az a dunai keresztgát, amely segít a paksi atomerőműnek segítené a DTCS-t is!

Persze nyilvánvaló, hogy keresztgátakhoz minden előtt duzzasztható víznek kell lenni a folyókban.

https://umm.hu/a-fenekkuszob-jelentheti-a-megoldast-a-duna-tisza-kozenek-vizellatasara/
https://www.youtube.com/watch?v=QZKrJFO6b3U

13.

Amikor még nem volt semmi baj a talajvízzel

Egykor a Tisza-völgy így nézhetett ki:

Terra Benedicta - A Dunamentének áldott földje

Ekkor még semmi baj nem volt a talajvíz szintjével és mennyiségével.

A baj akkor kezdődött, amikor a politikum és a vízügy befeküdt a kor nagygazdái profitérdekeinek, és elkezdődött az ún. folyószabályozás. Itt sincs szó a „népről”. Ugyanis:
„… a 18. század második felében a Habsburgok dinasztikus háborúi, majd aztán a napóleoni háborúk addig nem látott gabona-konjunktúrát teremtettek.”
https://itthonrolhaza.hu/a-tisza-szabalyozasa-elott/

Első lépesként az Alföld nem kiszáradt, hanem kiszárították!

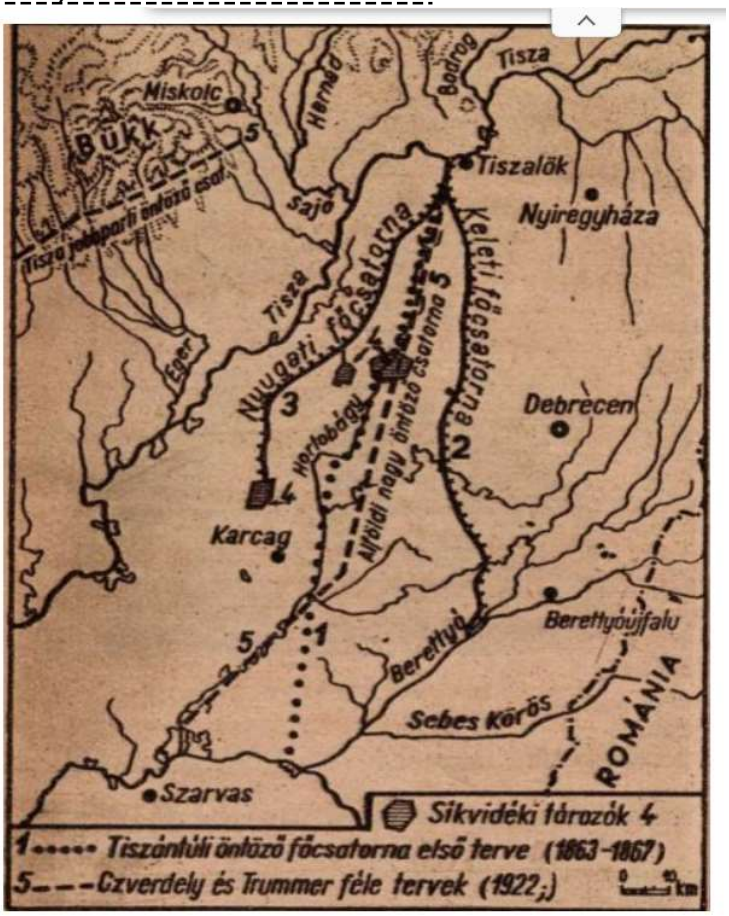
A tájrehabilitáció, még ha csak részleges lesz is, manapság rengeteg pénzbe fog kerülni. A régiék károkozását a maiaknak kell fizetni.

14.
A folyók kiszáradhatnak!

„Kiszáradhat Európa legfontosabb folyója”
„A Rajnán átgázoló emberek”
„Ha az általános gazdasági összefüggéseket nézzük, a szárazság két számjegyű, milliárdokban kifejezhető károkat eredményezhetnek - mondja Michael Kunz, a Karlsruhei Műszaki Egyetem Katasztrófakezelési Központjának igazgatója.”
https://ma7.sk/kozelet/nagyvilag/kiszaradhat-europa-legfontosabb-folyoja

15.
A Dunából a Tiszába, a Tiszából a Körösökbe!

https://itthonrolhaza.hu/hajozas-nem-inkabb-ontozes/

Amikor a Dunából javaslok vizet vezetni a Tiszába, természetesen azt tovább vinnék más folyókba, és a hozzájuk kötődő területekre is, mint régen.
A nagy felület miatt rengeteg víz kellene a Tiszába!

16.
A DTCS valóban gigantikus költségű beruházás lenne?
Néhány közeli példa a megvalósulásra
16.1
a Duna-Tisza-Duna csatorna Szerbiában

https://mapy.com/en/zakladni?source=osm&id=1090164748&x=20.1023532&y=45.3369449&z=9

https://www.youtube.com/watch?v=vS61f8ykvbQ&t=356s

„**929 kilométer hosszú csatornahálózata** összeköti a Dunát és a Tiszát.”

A Duna és a Tisza távolsága Kecskemétnél ezzel szemben kb. csak 90 km!

„Nikola Mirkov mérnök, aki élete nagy részét a vajdasági többfokozatú vízerőműrendszer fejlesztésének szentelte, ezt írta:
„Ahhoz, hogy megérts engem, ezen a hatalmas alföldön kell születned, nevelkedned és élned. Mélyen – a lehető legteljesebb mértékben – kell **érezned és érzékelned ezt a víz utáni szenvedést és ezt a kínt a víz nélkül**, ezt az örök küzdelmet a vízzel és ezt az örök szomjúságot.
Ha esős az év, számíts veszélyre és nehézségekre; **ha száraz az év, még nagyobb szerencsétlenség jön.**”
https://vk.com/@republika_srbija-istoriya-sozdaniya-gidrosistemy-dunaitisadunai

„Ő dolgozta ki a Duna-Tisza-Duna (DTD) csatornarendszer részletes tervét, amely a Vajdaság mezőgazdasági területeinek öntözését, vízellátását és a hajózást szolgálja.”
https://gemini.google.com/app/230f08dc2aa0f712?hl=hu

16.2
a Rajna-Majna-Duna csatorna

https://hu.wikipedia.org/wiki/Majna%E2%80%93Duna-csatorna

Nyugatra a Rajna, kelet-nyugat irányban fent a Majna, lenn a Duna. A fekete folytonos vonal mutatja a csatornát

„Rajna-Majna-Duna-csatorna egy 171 kilométer hosszú mesterséges hajózási csatorna Németország Bajorország tartományában.”

„a Rajna jobb oldali mellékfolyója, a Majna és a Duna meglehetősen közel halad el egymáshoz. Összekötésükhöz az őket elválasztó Frank Jura (Fränkische Alb) hegységen keresztül kell csatornát építeni.”

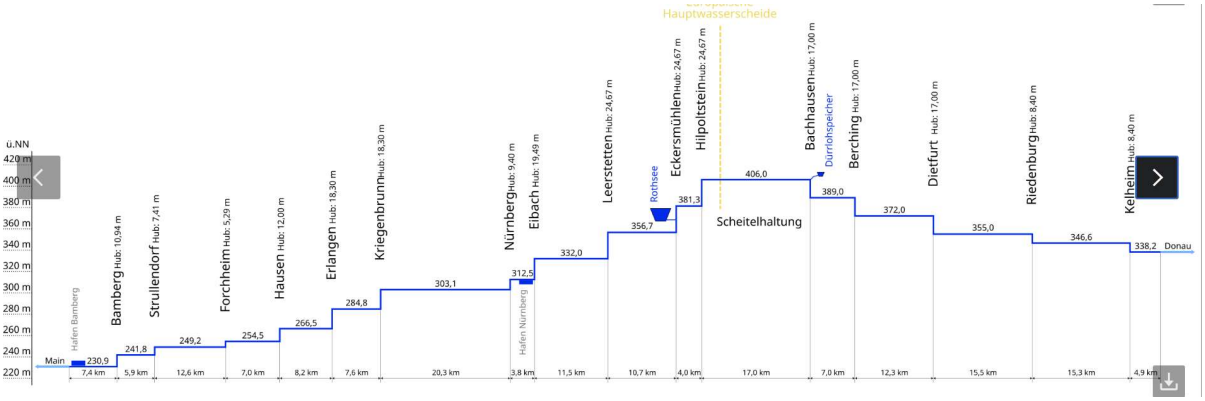
Először 792-ben kezdtek neki. Másodszor a 19. században, majd harmadik nekifutásra a 20. században.

„… a szabályozott rész hosszabb a Szuezi-csatornánál és a Panama-csatornánál is.”

33 vízlépcsőt, 16 zsiliper és 118 hidat építettek.

„A zsilipeket a Karlsruhei Műszaki Egyetemen fejlesztették, Mosonyi Emil vezetésével.”

Mint látható megmásztak egy hegyet, közben 230 m magasból 406 m magasra mentek fel.

„ a csatorna kapacitását 14-18 millió tonnára becsülik.”
„ a folyami szállodahajók maximális méretei: 135 méter hosszúsággal, 11,5 méter szélességgel és 2,7 méter merüléssel.
Tolt kötelékek (folyami teherhajók) esetében 190 méter a megengedett legnagyobb hossz.”
https://hu.wikipedia.org/wiki/Majna%E2%80%93Duna-csatorna

A fenti létesítményekből kevesebb kellene, és még a feladat is egyszerűbb a DTCS-nál.
A magyar DTCS fentiekhez képest lényegesen kisebb feladat lenne.

16.3
A csehek folyókat összekötő csatornája, a cseh megaprojekt
A csehek mertek nagyot gondolni!

Adott a három folyó: az Elba, az Odera és a Duna.
Hajózási, kereskedelmi érdekből miért ne lehetne ezeket összekötni a piros vonal mentén?

https://www.youtube.com/watch?v=Nv8XfD0akzw

https://www.youtube.com/shorts/SUarU4D8oOs

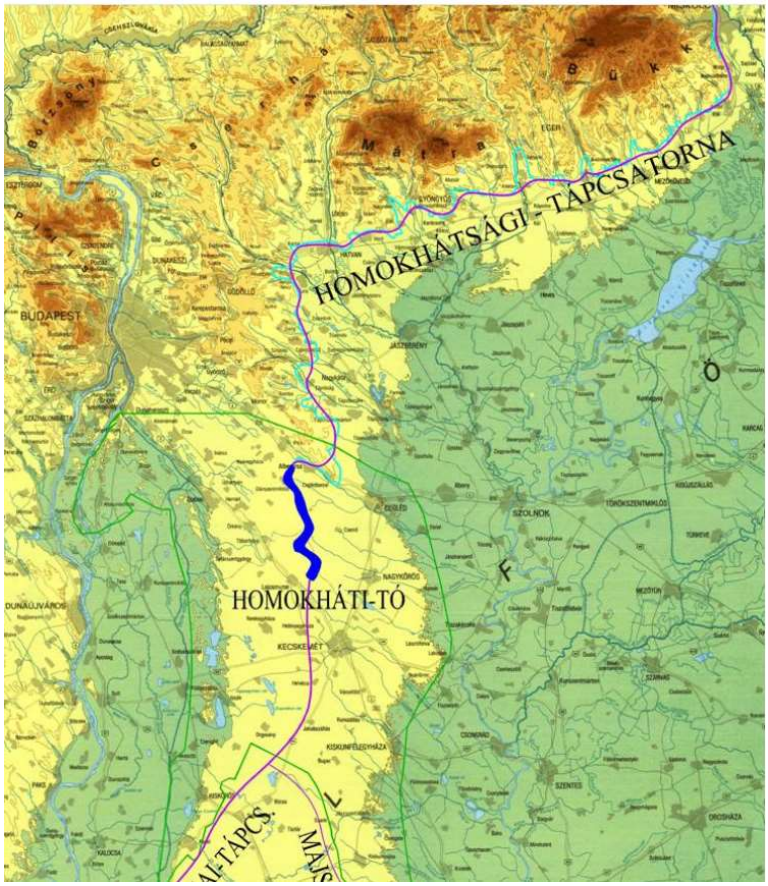

https://www.youtube.com/watch?v=Nv8XfD0akzw

Hogy lehet az, hogy a mi sokkal rövidebb, hegyek nélküli, sokkal egyszerűbb kis DTCS-k is rettenetes nagy gondot okoz? Mi csak kifogások keresésére lettünk alkalmasak.

17.

Voltak, akik nem csak a Dunából és a Tiszából képzelték el a vízpótlást!

https://www.realzoldek.hu/modules.php?name=News&file=article&sid=1452

Nem kellene ezt is átgondolni?

18.

A Tisza medermélyülése

Nagyon kevés az adat.

„Egy kutatás szerint a Tisza a medersüllyedése és az alacsony vízállás következményeként **évi 250 millió köbméter vizet szív ki a talajból**, ami a folyó vizével együtt távozik az országból (ez megközelítőleg a Tisza-tó vízmennyiségének felel meg).”

https://gemini.google.com/app/35ae6d7d38f2584a?hl=hu

„A rendelkezésre álló adatok alapján:

- **Általánosan:** Az 1842 és 1961 közötti időszakban a Tisza teljes hosszán **átlagosan évi 0,3-3,1 cm** volt a lassú medersüllyedés mértéke.
- **Egyes szakaszokon:** A bevágódás mértéke **akár 300 cm** is lehetett a teljes időszak alatt.
- **Példa szakasz:** A Tisza Csongrádtól Szegedig terjedő, kanyargósan bevágódó szakaszán (pl. Mindszent és Algyő között, 225-205 fkm) a meder 1960 és 2006 között mintegy **1 métert süllyedt** (ami kb. **évi 2,17 cm**-nek felel meg).”

https://gemini.google.com/app/d03fd3cbf5e88a7a?hl=hu

„A Tisza folyó medersüllyedésének **átlagos mértéke szakaszoktól és időszakoktól függően változik …”**
„Az Alsó-Tisza egy szakaszán végzett vizsgálat (1976-1999 közötti időszakban) **átlagosan 2,4 cm/év** (incízió) mélyülési rátát is kimutatott.”
„A **Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVÍZIG)** a saját működési területére vonatkozóan, a Tisza hosszabb távú medersüllyedésének pontos, konkrét mértékét **centiméterben** vagy **méterben kifejezve** nem teszi közzé a rendelkezésre álló nyilvános hidrológiai vagy operatív tájékoztatóiban.”
https://gemini.google.com/app/f1cd80856f3e5cd9?hl=hu

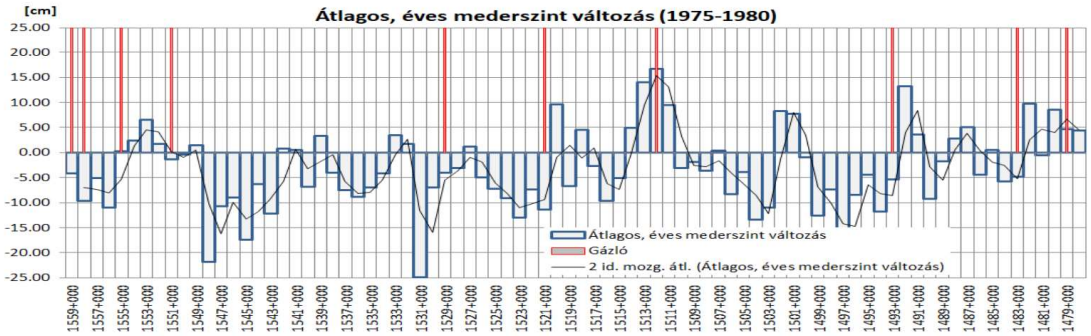
„Török Gergely, a HUN-REN-BME Vízgazdálkodási Kutatócsoportjának tudományos főmunkatársa elmondta, az eredmények alapján megállapítható, a Tisza a beavatkozások hatására egyre mélyebbre ásta magát (azaz bevágódott): átlagosan 1,2 m-rel alacsonyabban helyezkedik el a meder legmélyebb pontjait összekötő vonal, mint 1890-ben.”
https://www.agroinform.hu/kornyezetvedelem/szukebb-medru-lett-es-melyebben-folyik-ma-a-tisza-mint-az-osztrak-magyar-monarchia-idejen-84542-001
2025-1890=135 év; 120/135=0,9 cm/év

„A Tisza medre folyamatosan mélyül, az 1890-es évekhez képest Vezsenynél például 10 méterrel mélyebbre került.”
„A környező területek itt 5-6-10 méterrel magasabban vannak, azokról a területekről ide fog folyni a víz, tehát **a talajvíz befolyik a mederbe. Hogyha magasan van a vízállás, akkor a víz a folyóból folyik be a talajba, hogyha alacsony, akkor a talajból folyik be a folyóba**, és most ugye az a baj, hogy egyre hosszabbak a kisvizes időszakok, amikor a folyó megcsapolja a talajvizet” – mondta Kiss Tímea.”
„A mélyülő medrek miatt a holtágak természetes vízpótlása is ellehetetlenül. Régen a Tisza medre csak 5-7 méter mély volt, és ehhez képest ma 10-15 méter mély.”
„Kiss Tímea szerint egy duzzasztómű sokat segíthetne az aszály kezelésében, mert ha megemelnék a vízszintet, akkor gravitációs úton, olcsón ki lehet juttatni vizeket a környező területekre.”
https://telex.hu/techtud/2025/09/04/nem-viznek-valo-videk-tisza-bevagodasa-megoldasok-medermelyules-csongradi-strand
1000/135=7,4 cm/év

„A mélyülő medrek miatt a holtágak természetes vízpótlása is ellehetetlenül. Régen a Tisza meder csak 5-7 méter mély volt, és ehhez képest ma 10-15 méter mély. A meder bevágódása azt eredményezi, hogy kisvizes időszakban a Tisza alig

folyik, és nagyon alacsonyan vannak a vízszintek. **„A környező területek itt 5-6-10 méterrel magasabban vannak, azokról a területekről ide fog folyni a víz, tehát a talajvíz befolyik a mederbe.”**
https://www.facebook.com/groups/talpramagyarokkozossege/posts/4191567947774969/

„a folyókban a főigazgató szerint néhány helyen kellene fenékküszöb, ahogy a Rábán építettek is nemrég, mert "**a Tiszán brutális a medersüllyedés**, de a Dunán is nagyon nagy".”
https://infostart.hu/belfold/2024/09/27/lang-istvan-mobilgatak-letesitesere-tesz-javaslatot-a-kormanynak-az-orszagos-vizugyi-foigazgatosag

https://www.hidrologia.hu/wp-content/uploads/2023/11/0101_abonyi_csaba.pdf
Találtak 5 év alatti 25 cm-es süllyedést is, mely5 cm/év-nek felel meg.

19.
A DUNA-TISZA KÖZI HOMOKHÁTSÁG TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA ÉS PROGRAMJA – I. ELŐKÉSZÍTŐ ÉS II. JAVASLATTEVŐ FÁZIS
Ez egy 222 oldalas anyag!
Készítették:

2023. 08. 21. KRTK RKI Alföldi Tudományos Osztály

Témavezető: Farkas Jenő Zsolt, tudományos főmunkatárs
Szerzők: Farkas Jenő Zsolt, Lennert József, Hoyk Edit, Szalai Ádám, Kovács András Donát, Vasárus Gábor, Óvári Ágnes

Rengeteg dolgot tudunk már, nem kellen az időt ezek „újra felfedezésére” fordítani! Fogadjuk el ezeket tényként, és innen lépjünk előbbre!
„… az MTA kezdeményezésére, **1994 ben**, a Kormány jóváhagyta az Alföldről szóló országgyűlési határozatot.”
„Ekkor született meg a térség vízpótlásáról szóló 105/**1995**. (XI. 1.) OGY határozat.
„A talajvízsüllyedéssel összefüggő káros hatások enyhítésére több, (azóta is számtalanszor meghivatkozott) kormányhatározat is született: - 2087/**1995.** (IV. 3.) Korm. határozat a Duna–Tisza közi hátság kritikus vízháztartási helyzetéről; - 2286/**1996.** (X. 25.) Korm. határozat a Duna–Tisza közi hátság vízpótlásáról; -

2271/**1999.** (X. 22.) Korm. határozat a Duna–Tisza közi homokhátság vízháztartási helyzetéről és a további szükséges intézkedésekről, - 2095/**2004**. (IV. 27.) Korm. határozat a Duna–Tisza közi hátság területén bekövetkezett kedvezőtlen változások hatásainak mérsékléséről."

„A konkrét projektet „Duna-Tisza-közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása" a **2022** szept 30-án hatályba lépett 373/**2022**. (IX.30.) Korm. rendelet szabályozza.

„Megannyi meddő igyekezet! Nem kellene még legalább további 100 hasonló?

„Fokozódik az elvándorlás, a szegregáció és a periferizálódás."

„A hátsági homokterületek valójában az Ős-Duna hordalékkúpjainak maradványai."

„Nem ritka a 60 °C-nál is magasabb nyári talajfelszíni hőmérséklet …"

„… a táj „természetes" állapotának nem a beerdősült tájkép, hanem az erdős sztyepp, a fás-ligetes környezet felel meg."

„A Homokhátságot a Duna és a Tisza fogja közre, amelyek országos viszonylatban is a két legfontosabb felszíni vízfolyásunkat jelentik."

„… itt húzódik Magyarország fő vízválasztója – a Karancs-Cserhát-Gödöllő Kiskőrös-Jánoshalma vonalon – amely a Duna és a Tisza vízgyűjtőterületét választja el egymástól."

„A terület szárazodásában a több, mint 6000 km hosszúságú csatornahálózat kialakítása és az ezen keresztül történő évtizedeken át zajló vízlelenítés döntő szerepet játszott."

„A Dunán és a Tiszán a szabályozások következtében bekövetkezett medermélyülés nem csak a közvetlen környezet talajvízszintjére fejt ki elszívó hatást, hanem a Homokhátság belsőbb területeinek felszín alatti vízkészletére is negatív hatást gyakorol."

„Az elmúlt évtizedek vízrendezési gyakorlata a fentiek alapján a jövőben nem folytatható."

„… vissza kell adni azokat a területeket a víznek, ami a folyószabályozások előtt a vízé volt."

„A térség legnagyobb természeti és környezeti kockázata a vízhiány"

„… a csapadék időbeli eloszlása egyre kiszámíthatatlanabbá vált"

„Kiemelendő, hogy a hátsági területeken szinte teljes egészében a talajvízből történik az öntözés, ami nagymértékben hozzájárult a talajvízszint elmúlt évtizedekben mért süllyedéséhez."

„Homokos területeken – így a Homokhátság területén – az agresszíven terjedő növényfajok a következők: közönséges selyemkóró (Asclepias syriaca), betyárkóró (Conyza canadensis), siskanádtippan (Calamagrostis epigeios), ürömlevelű parlagfű (Ambrosia artemisiifolia), átoktüske (Cenchrus incertus), tövisperje (Tragus racemosus), jukka (Yucca filamentosa), vadszőlő

(Parthenocyssus spp.),aranyribiszke (Ribes aureum), fehér akác (Robinia pseudoacacia), mirigyes bálványfa (Ailanthus altissima), keskenylevelű ezüstfa (Elaeagnus angustifolia), kései meggy (Prunus serotina), nyugati ostorfa (Celtis occidentalis), zöld juhar (Acer negundo), lepényfa (Gleditsia triacanthos), erdei fenyő (Pinus sylvestris), fehér akác (Robinia pseudoacacia) közönséges dió (Juglans regia), májusi orgona (Syringa vulgaris).”

„A várható vízhiány erősen befolyásolja az agrártermelés produkcióját, ugyanakkor a melegedés miatt fokozódni fog a verseny a vízkészletekért a mezőgazdaság, a települési ivóvíz ellátás és az ipar igényei között.”

4. tábla A Homokhátság felszínborítása és annak változása 1990-2018 között

Felszínborítás kategória	**1990 (ha)**	**2018 (ha)**	**Változás (ha)**	**Változás (%)**
Települési és infrastrukturális területek	31 842,7	37 404,4	5 561,7	117,5
Szántó	370 848,6	333 277,3	-37 571,3	89,9
Szőlő	42 168,1	29 725,9	-12 442,2	70,5
Gyümölcsös	10 869,5	9 490,5	-1 379,0	87,3
Rét\legelő	95 751,3	100 426,0	4 674,7	104,9
Egyéb mezőgazdasági	113 441,5	101 005,0	-12 436,5	89,0
Erdő	185 611,9	242 027,5	56 415,6	130,4
Vizek	20 392,5	17 505,5	-2 887,0	85,8
Egyéb természetközeli	351,9	415,9	64,0	118,2
Összesen:	**871 278,0**	**871 278,0**		

Forrás: Európai Környezetvédelmi Ügynökség, TeIR – Lechner Tudásközpont

„A szőlők területe, több mint 12.000 hektárral (elsősorban erdőt telepítettek a helyükön), a gyümölcsösöké közel 1.400 ha-ral csökkent 1990 és 2018 között.”

7. tábla Az erdőterületek változása 1990 és 2018 között

Felszínborítás kategória	**1990 (ha)**	**2018 (ha)**	**Változás (ha)**	**Változás (%)**
Lomblevelű erdők (Corine: 311)	66 938,9	106 840,4	39 901,6	159,6
Tűlevelű erdők (Corine: 312)	27 962,7	20 235,7	-7 727,0	72,4
Vegyes erdők (Corine: 313)	40 553,9	38 249,7	-2 304,1	94,3
Átmeneti erdős-cserjés területek (Corine: 324)	50 156,5	76 701,7	26 545,2	152,9
Összesen:	**185 611,9**	**242 027,5**		

Forrás: Európai Környezetvédelmi Ügynökség, TeIR – Lechner Tudásközpont

„ a Duna-Tisza közi homokhátság az éghajlatváltozás hatásait tekintve az ország legveszélyeztetettebb területe, a vízhiány és a szárazodás kockázata kiemelkedő. Ennek megfelelően a mezőgazdaság és közvetetten az élelmiszeripar jövőbeli potenciálját nagyban befolyásolja, hogy mennyiben valósulnak meg és milyen sikeresek a klíma-adaptációs, illetve vízpótlási törekvések.”

„A hungarikumok közé tartozik még a magyar tanya, különösen, mivel az egyik legjobban fennmaradt tanyás tájunk a Homokhátság.

„ a Homokhátság népessége 2051-re valamivel alatta fog maradni az 510 ezer fős népességnek, ami közel 20%-os csökkenés.”

„A térség 74 települése 1990 óta veszített népességszámából, mindössze 43 volt képes növelni népességszámát a rendszerváltás óta.”

„... a Homokhátság vízpótlásának, vízvisszatartásának koordinálására hozták létre a Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanácsot.”

A fejlesztési dokumentumok sokasága:

1. Csongrád-Csanád Megye Területrendezési terve 2020
2. Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Terve 2020
3. Pest Vármegye Területrendezési Terve 2020
4. Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Koncepciója
5. Csongrád Megye Integrált Területi Programja 2021-202
6. BÁCSKISKUN2030 - Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója 2021
7. Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programja 2021-202
8. Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció (2021-2027)
9. Pest Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027
10. Pest Megyei Klímastratégia 2018-2030
11. Bács-Kiskun Megyei Klímastratégia, 2018- 2030
12. Csongrád-Csanád megye klímastratégiája, 2018-2030
13. Nemzeti Erdőstratégia 2016-2030 program
14. Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024
15. Idősügyi Nemzeti Stratégia 2034-ig
16. Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia 2018-2030
17. Nemzeti Tájstratégia (2017-2026)
18. 2. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia (2015- 2020)
19. Magyarország KAP stratégiai terve, 2023- 2027
20. Magyarország körforgásos gazdasági stratégiája és cselekvési terve
21. Magyarország Digitális Agrár Stratégiája 2019-2022
22. Magyarország Vízgyűjtő-gazdálkodási Terve – 2021 (VGT3)
23. Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia, 2020- 2050
24. Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030
25. Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
26. Magyarország Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Stratégiája (2021–2030)
27. Országos Hulladékgazdálkodási Terv (2021-2027)
28. Natura 2000 területek kezelési tervei, illetve a jogszabályban kihirdetett természetvédelmi kezelési tervek

Nem nevetséges ez? Nem ezt nevezik szétbeszélésnek?

Ennyi jövőkép, miközben minden mozdulatlan? Nem pótcselekvés ez? Nem rettenetes idő- és pénzpazarlás ez?

Valószínű, hogy ezek a startégiák, koncepciók, jövőképek még ezután is hasonló ütemben fognak szaporodni? Nem kellene ezt a rettenetet leállítani?

Nem hiányzik még egyetlen: a stratégiák stratégiája?

Az előbbi ezer koncepciót meg kell mutatni, meg kell vitatni az alábbi szervezeteknek? Ez maga a káosz!

A területfejlesztési koncepciók és programok véleményezésére jogosultak körét a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 18. § 1. bekezdése alapján a rendelet 10. melléklete tartalmazza. Ez alapján a bevonandók köre:

1. miniszterek;
2. a következő kormányhivatalok, kormányzati főhivatal, illetve önálló szabályozó szerv:
    a) Központi Statisztikai Hivatal,
    b) érintett vármegyei és fővárosi kormányhivatal,
    c) Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal,
3. Országos Atomenergia Hivatal;
4. Országos Környezetvédelmi Tanács;
5. Magyar Tudományos Akadémia;
6. országos önkormányzati érdekszövetségek;
7. az érintett térségi fejlesztési tanácsok;
8. az érintett vármegyei önkormányzatok;
9. az érintett megyei jogú városok önkormányzata;
10. az érintett települési önkormányzatok;
11. az érintett területi államigazgatási szervek közül:
    a) területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság,
    b) illetékes vízügyi hatóság,
    c) működési területével érintett nemzeti park igazgatóság,
    d) működési területével érintett vízügyi igazgatóság,
    e) Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft..
    f) területi hulladékgazdálkodási hatóság. A

A Korm. rendelet 13 § 1. bekezdésének értelmében további bevonandó partnerek:

12. az állampolgárok,
13. a társadalmi (civil) szervezetek,
14. a helyi gazdasági szereplők, gazdálkodók, vállalkozók, vállalkozások,
15. a felsőoktatási intézmények, kutatóhelyek, szakképzési központok,
16. az érdekképviseletek, kamarák,
17. Közép-Duna Menti Fejlesztési Tanács,
18. érintett Vármegyei Területfejlesztési Konzultációs Fórumok,
19. érintett Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórumok,
20. egyéb szervezetek.

Így biztosan nem lehet dönteni, mint ez fényesen igazolódik is!

Sőt ilyen döntési mechanizmussal lehet biztosan garantálni, hogy érdemi döntés soha ne születhessen!

Nincs senki ezt belátná? Pedig csak annyi az eldöntendő, hogy vizet kell végre odavinni!

Még ráadásul euró mi8lliók is elfogytak, eltűntek már! Lásd a 3. oszlopot!

26. tábla A 2014-2020-as programozási időszak operatív programjai, a Partnerségi Megállapodásban rögzített ESB Alapokból származó indikatív támogatási összeggel, és a támogatott projektek számával

Rövidítés	Operatív program	Támogatás (millió Eur)	Támogatott projektek száma
EFOP	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program	2613	5674
GINOP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program	7734	29823
IKOP	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program	3332	139
KEHOP	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program	3257	1685
RSZTOP	Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program		10
TOP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program	3390	10420
VEKOP	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program	463	2730
KÖFOP	Közigazgatás- és Közszolgáltatás-Fejlesztés Operatív Program	795	1314
MAHOP	Magyar Halgazdálkodási Operatív Program	39	220
VP	Vidékfejlesztési Program	3455	287437

Forrás: palyazat.gov.hu alapján saját szerkesztés

Ennyi pénzből már egy nagy darab DTCS-t is meg lehetett volna építeni!

Pedig ezt még ők is tudják:

„A Homokhátság egészében ma elsősorban a vízhiány, a klímaváltozás hatásaink kivédése az elődleges feladat. Egyrészt azért, mert még napjainkban is alapvetően egy agrártérség, amely termelésének kiesése az ország élelmezésbiztonságát veszélyeztetnék.”

„A tervezési régió másik fontos jellemzője a még megmaradt tanyavilág.”

„A klímaváltozás és a vízhiány azonban nemcsak a mezőgazdaságra hat, hanem a településekre, az iparra és a térség népességére is …”

„… a 2022-es aszályos év tapasztalatai újfent megmutatták, hogy a Homokhátságot érintő vízhiány/szárazodás megoldására tett eddigi lépések nem hoztak kellő eredményeket a térség sérülékenységének mérséklésében.”

„A halogatás ára

A vízvissztartási és vízpótlási intézkedések részleges elmaradása, illetve késői megvalósítása, együtt a területhasználat változatlanságával, a táj „kiszáradásához” a természeti környezet jelentős degradációjához vezettek.”

„A mezőgazdaságot érintő intézkedések elmaradása a 2030-as évekre már jelentős veszteségeket okoz a gazdálkodóknak. A földhasználatban a 2020-as évek végéig továbbra is fennmarad a szántóföldek erőltetett hasznosítása az agrártámogatások miatt. A hozamok évről-évre erősen ingadoznak a csapadékmennyiség függvényében, a gazdálkodás így kiszámíthatatlanná válik.”

„… a szélerózió egyre fokozottabban jelentkezik, a homokverés egyre nagyobb károkat okoz. A szántóföldi gabona, zöldség és takarmánytermesztés termelési eredménye akár 30-50%-kal is csökkenhet 2050-re …”

„A gyümölcsösök esetében az öntözés már régóta kulcskérdés, ugyanakkor a 2030-as évek elején már a szőlőültetvények öntözése is elengedhetetlen a piacképes szőlő- és bortermelés eléréséhez. Ennek költségei viszont az árakba már nem építhetők be …”
„A termeszthető növények köre egyre szűkül …”
„… a gazdák kb. 25-35%-a kénytelen felhagyni a termeléssel a 2040-es évek közepére, mellyel megszűnhet a hátságra jellemző mozaikos tájhasználat …”
„az ültetvények ellehetetlenülése és felszámolása egyébként is jelentős munkaerőtöbblethez vezethet a 2040-es évek elejére. Fejlett központi városok hiányában a felszabaduló munkaerő nem talál helyben megfelelő munkalehetőséget …”
„… a térség egy egybefüggő válságövezetté válik, melynek lakosságvesztése a modellünkben prognosztizáltnál is nagyobb lehet, 2050-re elérheti összességében akár a 30-35%-ot is.”
„… a térség vízhiányos lesz … a Dunának a felsőbb szakaszain is megnő a vízkivétel iránti igény a következő évtizedekben (öntözés, vízerőművekhez szükséges vízvisszatartás), és Magyarországon belül is több terület „versenyezhet” majd ezért az erőforrásért.”

Ez elég nagy veszély!

„A térség túlnyomó része európai léptékben is félperifériának számít.”
„A Duna-Tisza közi Homokhátság a klímaváltozásnak leginkább kitett térsége Magyarországnak.”
„… kiemelten fontos az innovatív, célzott, felszín alatti vízutánpótlást (Managed Aquifer Recharge-MAR) biztosító módszerek használata.” (?)

Jellemző, hogy ehhez a dokumentumhoz csatol egy 6 oldalas felhasznált szakirodalom jegyzéket!

A Duna-Tisza Közi Homokhátság Területfejlesztési Koncepciója és Programja – I. Előkészítő és II. Javaslattevő fázis

https://www.bacskiskun.hu/storage/dossier-item-attachments/May2024/6jo6ReIG6fMXHriD7pDEiLjMteE2U8-metaSG9tb2toYXRzYWdfS29uY19FbG9fZXNfSmF2YXNsYXR0ZXRfMDgyMS5wZGY=-.pdf

Ez az a táj, ahol nem a víz, hanem a vízhiány az úr!

„A társadalom számára ugyanis ráfizetés az, ha az állam kifizeti egy lehetetlen helyen gazdálkodó ember rendszeres aszálykárát. Inkább arra kellene pénzt adni neki, hogy átalakítsa a termelését olyan módon, hogy az a változó klimatikus viszonyok közepette is jövedelmező lehessen.” - Tölgyesi Csaba (SZTE).
„Murányi szerint … jelenleg ott tartunk, hogy az a kérdés, hogy a jövőben **lehet-e majd egyáltalán gazdálkodni az Alföldön**, ha nem állítják helyre a terület vízmérlegét. Erre lenne megoldás az, ha a több ezer kilométernyi csatornahálózat használatával, gravitációs módszerrel jelentős területeket öntenének el, a Tiszától

egészen a Keleti-főcsatornáig, és így pótolni lehetne a folyamatosan fogyó talajvizet.”

Szemléletváltás nélkül hamarosan egy óriási válságövezetté válik az alföldi homokhátság | Euronews
https://hu.euronews.com/green/2025/11/14/szemleletvaltas-nelkul-hamarosan-egy-oriasi-valsagovezette-valik-az-alfoldi-homokhatsag

Persze a nagy áruházláncok tulajdonosai, a globális kereskedeleme urai, nem hullatnak krokodilkönnyeket, ha kiesik valamely magyar termék. Hiszen pl. a szegedi Penny-áruházban kapható fokhagyma Kínából származik, 30 km-re Makótól, mely korábban erről volt híres. Potom majdnem 2000 Ft9kg áron. A termesztése a XIX. században kezdődött. Mára hagyták kihalni!

De a szegedi őrölt piros paprika is így járt.

Ezt már a XVIII. század óta termelték. A porrá törése magyar találmány! 1748-ban már márkanév volt. Ma megvehető Kínában, Indiában vagy Vietnámban. Hagyták ezt is kihalni!

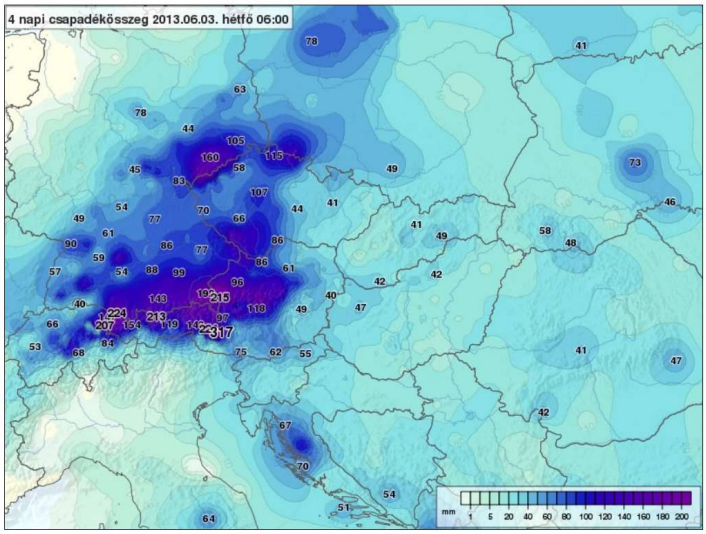
Mindkét termék sok munkával, kínnal emelkedett a világban ismertté. A globalista kereskedők mégis mindkettőt pillanatok alatt hagyták semmivé válni, nem törődve a termelők ezrei egzisztenciájának füstbe menetelével. Valószínű, hogy így magasabb az eladásból eredő profitjuk.

Ez a sors vár a Homokhátság gyümölcseire és szőlőjére?

20.

Erre a víztömegre gondolok, amikor mondom: hogy a Dunában van még víz.

Ami itt túl sok, felesleges, másutt meg minden cseppje aranyat érne! 2013.

9. ábra: A 2013. május 30. 6 UTC és június 3. 6 UTC között lehullott csapadék összege;

az okozó

https://www.youtube.com/watch?v=_Le9c5lNWyo
https://www.met.hu/ismeret-tar/erdekessegek_tanulmanyok/index.php?id=747

Mivel védett a tartalom, másolni nem tudom, de érdemes a teljes cikket megnézni:
https://budapestcity.org/tortenelem/2013-arviz/index.html

A Duna ez, vagy egy tenger? A víz mennyisége megítélhető a szép környezet segítségével, a hídpillérek „eltűnésével”. Ha igaz, ekkor a vízhozam 8000 m3/s volt, mely több, mint az átlagos vízhozam háromszorosa. 2350*3=7050 m/s.

...

https://www.youtube.com/watch?v=mfv3uJ2G4Ns

Víz tehát van, de vajon szándék van-e?

A DTCS története igazolja, hogy sokan űzik nagy vehemenciával azt a „sportot”, hogy miként lehet minél több embert, ötletet elkaszálni, hogy senkinek sem legyen igaza. Csak így megáll az élet.

Szeged, 2025. XI. 25.